1. HADİS

TEVBE

عَنِ الْأَغَرِّ بْنِ يَسَارٍ رَضِيَ اللهُ عَنْهُ، قَالَ رَسُولُ اللهِ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ :

« يَا أَيُّهَا النَّاسُ تُوبُوا إِلَى اللهِ وَاسْتَغْفِرُوهُ فَإِنِّي أَتُوبُ فِي الْيَوْمِ مِائَةَ مَرَّةٍ »

Hadisin Türkçesi

Eğar İbni Yesâr radıyallahu anh'den rivayet edildiğine göre Resûlullah sallallahu aleyhi ve sellem şöyle buyurdu:

"Ey insanlar! Allah'a tevbe edip ondan af dileyiniz. Zira ben ona günde yüz defa tevbe ederim."[1]

Açıklamalar

Efendimiz sallallahu aleyhi ve sellem tevbe ve istiğfâr edilmesini tavsiye ederken "Ey insanlar" hitabıyla herkesi, her mümini hedef aldığına göre, mânevî durumu ne olursa olsun, bütün insanlar Cenâb-ı Hak'tan bağışlanma dilemelidir. Çünkü hiçbir varlık ona karşı yapması gereken gö-

1 Riyâzü's-Sâlihîn, Hadis No: 15 (Müslim, Zikir 42. Ayrıca Ebû Dâvûd, Vitir 26; İbni Mâce, Edeb 57)

Açıklamalar

revlerini ve kulluk borcunu lâyıkıyla yapamaz. Yapamayınca da ondan kusurları sebebiyle af ve mağfiret dilemesi bir kulluk görevi olur. Tevbe ve istiğfâr insanın kendisini ve kusurlarını, Rabbini ve onun yüceliğini tanıması, Rabbine muhtaç olduğunu itiraf etmesi ve böylece mânen yükselmeyi arzu etmesi anlamına gelmektedir. Abdullah İbni Ömer Hz. Peygamber'in bir mecliste yüz defa:

"Rabbiğfir-lî ve tüb aleyye, inneke ente't-tevvâbü'r-rahîm: Yâ Rabbî! Beni bağışla; tevbemi kabul buyur. Şüphesiz sen tevbeleri kabul eden merhamet sahibisin" dediğini, kendilerinin de bunu saydıklarını söylemektedir. Bu ve benzeri hadisler, Ümmet-i Muhammed'in tevbe etmekle görevli olduğunu, itiraz edilemez örneğimiz Hz. Peygamber'in tatbikatı ile göstermektedir. Hiç kimse Peygamber'den daha üstün bir mevkide bulunmadığına göre, herkesin tevbeye ihtiyacı vardır.

Hadisten Öğrendiklerimiz

1. İnsan hergün kendini hesaba çekmeli, yaptığı hataları ve günahları bulmaya çalışmalıdır. Sonra da bu günahları düşünerek Allah Teâlâ'ya yönelmeli ve ondan kendisini bağışlamasını dilemelidir.
2. Peygamber Efendimiz günah işlemekten korunduğu ve gelmiş geçmiş bütün kusurları bağışlandığı halde günde yetmiş defadan fazla tevbe ederse, biz günahkarların hergün en az onun kadar tevbe etmemiz gerekir.
3. Tevbe Müslümanın yenilenme ve temizlenme imkânıdır. Kullar için büyük bir nimettir. Son nefese ve kıyamet koptuğu âna kadar tevbe kapısı açıktır.
4. İstiğfârın belli bir sayısı yoktur. Yetmiş ve yüz sayıları çok istiğfâr edilmesi gerektiğini belirtmek için söylenmiştir.